D Z I E N N I K   R A D I O W Y

z dnia 14.IX.1943 r.

Front Południowy

Londyn,13.IX.W Calabrii wojska bryt.posunęły się o 50 km.w ciągu 24
godz.spotykając się ze słabym tylko oporem,zajęły one port i lotnisko oraz
miasto Crotone.W Apulii wojska bryt.posuwają się z rejonu Tarent-Brindisi
w kierunku na Altamura-Bari.Przyczółek w rejonie Tarentu rozszerzono.Lą-
dują tam ciągle nowe siły alianckie.Najcięższe walki w całej dotychczaso-
wej kampanii śródziemnomorskiej toczą się w rejonie Salerno-Neapol,gdzie
Niemcy stawiają zażarty opór o 3 km.od Salerno na drodze wiodącej z tego
miasta do Neapolu.W ciągu 24 godz.wojska anglo-ameryk.w tym rejonie dwu-
krotnie rozszerzyły ten przyczółek.Niemcy rzucają tudo walki ściągane re-
zerwy.Na wschód od Salerno mimo gwałtownych ataków niem.Sprzym.utrzymują
swoje pozycje.Lotnictwo alianckie bierze ożywiony udział w bojach na zie-
mi atakując głównie rejon Neapolu,skupienia wojsk i transporty niem.Wczo-
raj zestrzelono 8 aparatów niem.,przy stracie 2 własnych.Lotnictwo Sprzym
może już korzystać z lotnisk w południowych Włoszech,z których najważniej-
sze są Lecce i Grossetto.Na północ od Neapolu w rejonie Ponticelli trwają
walki włos.-niem.Według doniesień szwajc.Włosi usłuchali rozkazu marsz.
Badoglio i w północnej Italii,a szczególności w Piemoncie,w okolicach Tury-
nu walczą przeciw Niemcom.Do portu La Valetta na Malcie przybyło 6 dalszych
okrętów wojennych włos., w tym 4 kontrtorpedowce,1 mały lotniskowiec i 1
pancernik o pojemności 2[illegible]t.ton "Julius Cezar",który przypłynął z Wenecji
przebywając 1200 km.trasą Morza Adriatyckiego.Lotnictwo z Bliskiego Wscho-
du atakowało wczoraj ponownie lotniska niem.na Rodos oraz okręty i wy-
brzeże Krety.

Front Zachodni

Londyn,13.IX.RAF atakowała statki niem.u wybrzeży Holandii,zatapia-
jąc 3 statki żeglugi przybrzeżnej i 1 barkę i uszkadzając 6 małych innych
statków.Nie powróciły 2 aparaty.

Front Wschodni

Londyn,13.IX.Dalsze postępy wojsk sow.na całym froncie od Smoleńska
do Morza Azowskiego.Na północny-zachód od Briańska wojska sow.posunęły
się o 4-6 km.w kierunku Rosławla i Smoleńska,zajmując 40 miejsc.w tym
dużą stację Białyje Bieregi.W rejonie Briańska wojska sow.po zdobyciu 2
stacji węzłowych Briańsk I. i Briańsk II.,położonych 4 km.na połu-
dniowy-wschód od Briańska doszły do przedmieści Briańska,który jest bom-
bardowany przez artylerię sow.Nadto w rejonie tym zajęto 30 miejsc.Na
północnej Ukrainie wojska sow.posunęły się w kierunku na Kijów o 10-12
km.,zajmując 40 miejsc.,w tym stację Kruty i miasto Komaro.W kierunku
na Priluki również postęp o 10-12 km.Na zachód od Zagłębia Donieckiego
wojska sow.posunęły 6-15 km.,zajmując ponad 90 miejsc.przyczym na za-
chód i południowy-zachód od Stalina przełamano pozycje niem.i zajęto
Stary Kremieńczug.Na całym froncie Niemcy stracili wczoraj 64 czołgi ,
28 samolotów,ponad 2.600 jeńców,wiele sprzętu wojennego i kolejowego.
Wedle doniesienia korespondentów ameryk.jeńcy niem.zeznają,że w pułkach
rezerwowych niem.służą chłopcy 16-17-letni,którzy nie posiadają należy-
tego wyszkolenia wojskowego.

Front Dalekiego Wschodu

Londyn,13.IX.Wojska Sprzym.zajęły na N.Gwinei lotnisko w Salamaua
i posuwają się szybko ku samej Salamaua.Wojska jap.są w pełnym odwrocie.
Laiki otoczone.

Wiadomości polityczne i ogólne

Londyn,13.IX.Cordell Hull złożył dziś deklarację o polityce zagran.
U.S.A.,w której m.in.powiedział,że każdy naród suwerenny - wielki czy
mały - jest równouprawniony.Równouprawnienie polityczne prowadzi do ró-
wności na polu ekonomicznym.Prawo międzynarodowe musi być poszanowane i

stanowić podstawę regulowania stosunków międzynarodowych. W przyszłości po-
wstanie trybunał międzynarodowy, narody miłujące pokój muszą być jednak
zdecydowane na użycie siły zbrojnej dla jego ochrony. Każdy kraj będzie
miał możność wyboru formy rządu, byleby jego polityka nie zagrażała sąsie-
dom. - Rozgłośnia Tokio oświadczyła, że pakt zawarty z Niemcami i Włocha-
mi przez kapitulację Włoch, stał się bezwartościowy. - Wczoraj miały miej-
sce 2 oświadczenia węgierskie. Minister Lukas powiedział przez radio, że Wę-
gry nigdy nie odgrywały decydującej roli ani w prowadzeniu wojny, ani w jej
losach. Minister pracy Reviczky powiedział, że na Węgrzech nikt nigdy nie
był prześladowany, z powodu językowych czy kulturalnych. - "Times" pisze,
że Kesselring i Rommel otrzymali rozkaz obrony środkowych Włoch do ostat-
nich możliwości, by nie dopuścić Sprzym. do ostatniej linii obrony niem.
w północnych Włoszech. Niemcy nie będą oszczędzać cudnej ziemi italskiej
choćby dlatego, by pokazać swym satelitom, że kapitulacja to jeszcze nie
koniec wojny. Sprzym. ze swej strony podkreślali niejednokrotnie, że z pań-
stwa wrogiego nie można stać się odrazu neutralnym. Rząd włoski zrozumiał
to stanowisko, a naród włos. pokaże w jakim stopniu chce walczyć [illegible]
o swoją wolność i przyszłość. - Rzecznik wojskowy W. Brytanii mówił przez
radio o gotowości krajów okupowanych do powstania. Wezwania od dowództwa
Sprzym. i instrukcje dotyczące spraw ogólnych, specjalnych odcinków pracy
podziemnej, sabotaży, jak również akcji zbrojnej nadawane są do tych kra-
jów coraz częściej, wszystkie jednak kończą się słowami "czekajcie, nie daj-
cie się sprowokować". - Radio Alger podało ostrzeżenie do oficerów franc.
że mają oni być internowani i przewiezieni do obozów koncentracyjnych
w Niemczech, wzywając ich równocześnie do zabezpieczenia się. - Niemcy
składają obietnice w celu pozyskania krajów bałkańskich. W Czarnogórze i
Albanii ogłoszono stan niepodległości. Grecji obiecuje się niepodległość
po wojnie. - D.N.B. donosi o straceniu nowych 2 obywateli niem. za szerze-
nie defetyzmu. - Czang-Kai-Szek został obrany prezydentem Chin.

<u>Sprawy polskie</u>

Londyn, 13.IX. Minister Romer złożył na posiedzeniu Rady Narodowej
następującej treści expose: " Kamieniem węgielnym stosunków polsko-bryt.
jest układ zawarty 25.VIII.1939 r. Zadowolił on oczekiwania nasze całko-
wicie stawiając oba nasze narody na równych prawach przymierza. W. Bryta-
nia przystąpiła do wojny nie bezpośrednio zagrożona, lecz dochowując wier-
ności układom. Rząd bryt. w najcięższych chwilach zachował lojalnie przy-
jaźń i przymierze. My wnieśliśmy do wojny nasz udział w miarę naszych mo-
żliwości, a w dziedzinie politycznej przestrzegaliśmy ducha i litery na-
szych zobowiązań. Zachowamy przymierze w tradycyjnych i ufnych stosunkach
po wojnie. Stany Zjednoczone po raz drugi w okresie 25 lat stanęły w o-
bronie wolności narodów, a w ustawie lombardowej niosły pomoc naszym ro-
dakom w Rosji. Winni jesteśmy im wdzięczność. Polonia ameryk. dobrze się
zasłużyła. Podnosiliśmy i podnosimy konieczność organizowania obszaru
Europy południowo-wschodniej przez łączenie się elementów nie negatyw-
nych, lecz pozytywnych. Zagadnienia polsko-sow. są trudne i są często po-
wodem błędnych informacyj. Patrzymy w przyszłość, a nie w przeszłość. Pra-
gniemy uniknąć każdego rozłamu między Sprzym. Nie odmawiamy pojednania się
w przyszłości. Pragniemy wolności i sprawiedliwości dla narodu na naszych
ziemiach. W tych ramach życzymy sobie unormowania stosunków nie tylko
w czasie wojny, ale i w interesie późniejszej współpracy. Najcięższym pro-
blemem tej wojny są kwestie terytorialne, które muszą być załatwione ro-
zem. Papierowe rozpatrywanie kwestii terytorialnych, gdy większa część
terytoriów zajęta jest przez wroga, jest bezcelowe. Nie widzę jednak ra-
cji, by po ofiarach z ziemi i ludzi jaką złożyliśmy i wciąż składamy, po-
nosić nową ofiarę. Byłoby to rzeczą głęboko niemoralną. Dlatego też zde-
cydowanie stoimy na stanowisku integralności ziem Rzeczypospolitej.
W stosunku do Niemiec nie żądamy zemsty lecz sprawiedliwości. Powinni-
śmy patrzeć w przyszłość z ufnością, ale też z głęboką powagą i zastano-
wieniem." - Premier Mikołajczyk otrzymał od Churchilla depeszę, w odpo-
wiedzi na depeszę gratulacyjną z okazji kapitulacji Włoch: " Cenię so-
bie bardzo przesłane mi przez pana życzenia. Wydarzenie kapitulacji
Włoch jest kamieniem milowym na drodze do wyzwolenia Europy i ustalenia
sprawiedliwości na świecie. Droga przed nami jeszcze trudna, lecz może pan
[illegible] odzyska wolność."